

Euskal Herria ezagutzuz

ANBOTO

Ahuntzen eta Mariren erreinuan

Hamaika bide daude Durangaldeko eta Euskal Herriko mendi miretsienetako den Anbotoko gailurrera iristeko. Anbotok badauka, hala ere, besteetatik bereizten duen zera bat: baldintzak egokiak direnean zailtasun ertaineko mendia izanagatik, asko dira, belaunaldien joanean, gailurretik hurbil dauden igarobide malkartsuetan zorabioak erasanda ez aurrera ez atzera geratu diren txangozaleak. Eta eguraldi traketsarekin gailurra jotzen saiatu izan den bati baino gehiagori amesgaizto bilakatuko zitzaion, zalantzarik ez, ostera mendi magalera itzultze hutsa bera ere. Anboto, izan ere, Anboto da.

Testua eta argazkiak:

| GORKA AZKARATE |

URKIOLATIK ABIATUTA Asuntzeko lepoa igaro eta Zabalaldiko lepora heldu aurretik pagadian gora egiten duen bidea da gaur egun Anbotora igotzeko ohikoena. Asko dira, baita ere, Zabalaldiko lepotik gora –Olaeta, Ibarra, Arrazola edo Besaidetik heldu ostean– igotzen diren mendizaleak. Arrazola edo Axpetik abiatuz Anboto Sakona deritzon iparraldeko sakonunea, bestetik, geroz eta ezagunagoa da, Arrazola eta Anboto lotzen dituen Anbotoko Kilometro Bertikala lasterketa gogorraren ondorioz; bide-nabar, urriaren 6an, larunbata, izango da aurtengo edizioa.

40 minutu baino gutxiago behar izaten dute lasterketa horretako onenek Arrazola eta Anbotoren artean dagoen 1.000 metro baino gehiagoko paretara gainditzeko. Erreportaje honen asmoa ez da, ordea, irakurlea markak ezartzera bultzatzea, Anboton txango arrunta eta eskalada erraza konbinatzen duten bide sonatuen arteko bi ezagunenak deskribatzea baizik: ziur aski zailena izango den iparraldeko edo Frailiako ertza eta Anbotoko Mariren kobazuloa ezagutzeko bidea ematen duen ipar-ekialdeko ertz ederra. Ezer gutxi!

Iparraldeko ertza: Frailia

Arazolan gaudela begirada Anbotoko hormarantz zuzenduko dugu ezinbestean, eta Frailiako gailurrak, iparraldeko ertzaren hasera markatzen duen tontor zorrotzak, erakarriko du gehien gue arreta. Iparraldeko ertzak Frailiako gailurra igotzeko aukera eskainiko digu, eskalada erraza eginez, erabateko

FITXA TEKNIKO A		
LUZERA 10 km	ZAILTASUNA ●●●●●	OHARRAK: Proposatzen diren ibilbideak egitea ez dago mendizale guztien esku. Eskaladako pausoak egin behar dira, nola Frailian, hala Anbotoko Damaren ertzean. Taldean gutxienez soka erabiltzen dakien norbait joatea ezinbestekoa da. Eguraldi onarekin abiatzea, halaber, inoiz baino garrantzitsuagoa izango da.
IGOERA METATUA 1.300 m baino gehiago	DENBORA 6 ordu	

gozamenari atek irekiz. Baina Frailiako lepotxora heldu nahi badugu, malda gogorrak gainditu beharko ditugu Arrazolatik abiatuta, Anboto Sakona deritzon sakonunean gora. Baso-bide bat baino gehiago dago Anboto Sakonan sartzeko, baina Frailia gailurra hartuz erreferentzia eta Larranoko lepora doan bidea eskuinetan utziz, modu nabarmenean egingo dugu gorantz, harik eta Frailiako lepotxotik jausten den kanala begiz jotzen dugun arte. Kanala pikoa da oso, baina arreta pixka bat jarriz zailtasun handirik

gabe igoko dugu. Badago, baita ere, goragotik abiatzen den bidexka ezkutu xamarra, belarrak eta denboraren joanak ia desagerrarazia. Edozein kasutan, arazo handirik gabe iritsi beharko genuke, batetik zein bestetik, Frailiaren oinera. Eskaladaren ordua iritsi da.

Frailiara igotzeko bi aukera daude: zuzenean eskala genezake hamabost metro inguruko paretara, punturik zailenean III+ zailtasun mailako pauso trakets xamarra daukana. Aukera errazago bat, ekialdeko isurialdetik metro batzuk jaitsi

Dive Tarpoon
urpekaritza

Kirol portua, A7 lokala
48992 GETXO (Bizkaia)
Tel / Faxe: 94 4912577
divetarpoon@euskalnet.net
www.divetarpoon.com

ellauri
HOTELA

KILO TERDI TXOKOA
Kilo t'erdiko txuleta
Legatz-solomoa plantxan
(6 pertsona gutxienez, aurretik deituta)

Altzusta 38, 48144 ZEANURI
+34 946 317 888 | ellauri.com

Natura sentitu

Ezkerreko argazkian, Frailiako ertz osoa, Frailiako tontorretik ikusita. Erdikoan, Frailiako ertzean dagoen eskalada zatirik piko eta zailena gainditzen. Hurrengo orrialdean, Kurutzeta eta Elgoi inguruko hormatzarrak, Anboto Sakonara bidean.

eta artzainek ahuntzak jaisteko erabili izan duten belarrezko kanala igotzea da, zailtasun handirik gabe gailurrera eramango gaituena (kontuz belarra bustita badago!). 30 metroko sokatxoia eta eskalatzeko gogoa motxilan ekarri baditugu, lehenengo aukeraren aldeko hautua egingo dugu, nola ez. Behe-behetik hasita babestu daiteke eskalada, eta behin gailurrera iritsita, rapel pare bat eginaz jaitsiko gara ostera lepo-txora, adrenalina topera daukagula.

Ez dugu, bada, lasaitzeko tarterik izango. Frailiako ertzak, harik eta Anboto Sakonatik datorren bidearekin bat egiten duen arte, atsederako tarte gutxi eskaintzen du, eta hortzak estutzeko parada bat baino gehiago. Ertzean gora goazela, lehenengo orratza ezkerretik saihestuko dugu –zailtasun handikoa da haren jaitsiera–, baina hortik aurrera, ertzetik beretik segituko dugu mendiari metroak irabazten.

Ertzak bi-hiru metroko hormatxo leunak jarriko dizkigu bata bestearen atzetik, eta ez da beti erraza izango esku zein oinentzako sostengu egokiak aurkitzea. Batzuetan behatz puntak baino ezingo ditugu jarri, eta bota puntarekin marruskadura erabiliz itsatsiko gaitzaizkio hormari bestetan, izerdi hotza era-

gingo diguten eskalada pauso ederak kateatuz. Ertzaren zati zailenean gaude, eta ez dugu arnasa lasai hartzerik izango Anboto Sakonatik datorren bidearekin bat egiten dugun arte. Sokaz laguntzea ere ez da hain erraza izango, Pirinioetan edo beste mendi multzo batzuetan ez bezala leuna baita ertza Anboton, eta lanak izango ditugu *friend* edo zintaren bat mendiari lotzeko. Horratx, ertzaren xarma!

Ipar-ekialdeko ertza: Anbotoko Mariren kobazuloa

Euskaldunon alegiazko munduan, Anboto mendiaz berba egitea Mari sorgina berpiztea da. Aizkorri, Gorbeia, Murumendi eta beste hainbat euskal mendi ezagunetan batera eta bestera ibili ohi dela sorgin ezaguna, halaxe dio kondairak. Anboton du, ordea, bizilekua, ipar-ekialdeko ertzaren zokogune ezkutu batean. Arrazola eta Anboto lotzea, ipar-ekialdeko ertzetik eskalada erraza eginaz igo eta Mariren kobazuloa bisitatu ostean, gainera, paraje hauetan egin daitekeen zailtasun maila ertaineko ibilbide ikusgarrirenetakoa da.

Zailtasuna ez da, gainera, muturrekoa, Frailiako ertz zorrotzean bezala. Eguraldi seguruarekin abia-

tzea komeni, ordea. Ibilaldiaren zatirik handiena bidez kanpo egin beharko dugu, hori bai, eta eskuak erabiliz zati handi batean. Arrazolatik hasiko dugu txangoa eta oraingo honetan parez pare izango dugun Frailiako tontorra ezkerretik inguratuko dugu. Berehala atzemango dugu Anbotoko gailurrari eusten dion ipar-ekialdeko gandorra eta bere oinarria joko dugu zuzenean, Zabalandira doan bidea albo batera utziz.

Abiadura handiz irabaziko ditugu metroak, bidez kanpo, harkaitza eta belarra uztartzen dituen malda pikoan gora. Poliki-poliki ertza zorrotzen joango da, eta Gerriko Kobie deritzon igarobide natural magikora iritsi bitartean, ertzak bidean jarriko dizkigun zailtasun handienei aurre egitea tokatuko zaigu. Behin Gerriko Kobiera iritsita, Mariren etxeko atarira iritsi garelako esan dezakegu.

Gerriko Kobie tunela Mariren kobara eramango gaituen xenda zorabiagarrira igarotzeko pasabidea da. Artaungo Sakona deritzan pilotaleku natural erraldoira eramango gaitu pasabideak, eta amildegiaeren ertzean, aurrera egingo dugu, harik eta, 128 metro ibili ostean –neururtako datua– Mariren kobara iritsi

arte. Tartean pauso zail bat dago, harri leun batek behera egiten duen puntu batean, eta altuerak beldurtu ez gaitzan, soka txiki bat erabiltzea ere ez dago soberan. Esan gabe doa –Mariren gordelekura heltzean sentituko dugun zirrara deskribatzea erraza ez den arren– Euskal Herriko txokorik berezietako batera heldu izango gara.

Ikuspegi bertikal paregabeaz lasai gozatu ostean, atzera ibilbideari segida emateko ordua da; etorritako bidexka eseki beretik Gerriko Kobie pasa-lekura itzuliko gara kontu handiz, eta berau kontrako zentzuan zeharkatu ostean ipar-ekialdeko ertza joko dugu berriz. Gerriko Kobie eta Anbotoko gailurra banatzen dituzten azken metro-

ak ez dira teknikoki zailak, eta erraz egingo dugu gorantz. Azkenaldera ipar-ekialdeko eta iparraldeko ertzek (Frailia) bat egiten dute, baita Anboto Sakonetik datorren ohiko bideak ere. Helmuga gertu sumatuko dugu dagoeneko eta azken metroez gozatzea baino ez zaigu faltako, Euskal Herriko gailurrik bertikalenetako batera heltzeko, 1.000 metro baino gehiagoko gora-behera gainditu ostean.

Frailiatik zein Mariren koba gordetzen duen ipar-ekialdeko ertzetik, igoera ederra osatu dugu Anbotoko gailurrera, alde guztietatik mendizale usaina darion igoera latza. Ostera Arrazolara itzuli eta txango zirkular bikaina osatzeko, aukera anitz dauzkagu: errazenak

Zabalandiko lepora jaitsi eta handik Arrazolara itzultzea edo Anboto Sakonatik jaitea lirerateke. Ertz bat bestearekin kateatu nahiak barrualdea zirikatzen badigu, ordea, Larrano lepora jaitsi gaitzke Anbotoko gailurreriako lehenengo zatia osatu ostean, Kurutzeta eta Elgoin gailurreretatik igarota. Larranotik Arrazolara arazorik gabe jaitsiko gara. Igoerarako erabili ditugun Frailiako eta Anbotoko Damaren ertzak, ordea, hobe horretarakoxe uztea: igoerarako. Ertz horietatik jaitea ez da gomendagarria, jaisteak, betiere, igotzeak baino zailtasun handiagoa daukalako. Aukera bat baino gehiago dago: gozatze-ko aitzakiarik ez! ■

Xapoa

Bartolo
taberna - jatetxea

Euskal sukaldaritzan eta pintxotan
aukera zabala

Fermin Calbetón, 38
Donostia - San Sebastián

© 943 420 279
www.casabartoloetxea.com